

การเลือกตั้งมาเลเซีย ค.ศ. 2018 กับชัยชนะของ ดร. มหาเธร์ โมฮัมหมัด

นายยุทธพงศ์ ปิ่นอนงค์
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ

ในเวลานี้ประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ถูกจับตามองในเรื่องผลการเลือกตั้งที่น่าสนใจมากที่สุดประเทศหนึ่ง นั่นก็คือการเลือกตั้งในประเทศมาเลเซีย โดยเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม ค.ศ. 2018 ที่ผ่านมา ถือเป็นวันเลือกตั้งทั่วไป (general election) และเป็นการแข่งขันกันระหว่างพรรครัฐบาลแนวร่วมแห่งชาติ (Barisan Nasional coalition) นำโดยนายนาจิบ ราซัค กับพรรคร่วมฝ่ายค้าน (Pakatan Harapan) โดยมีความหมายในภาษาอังกฤษ คือ Alliance of Hope ในภาษาไทยมีความหมายว่า กลุ่มแนวร่วมแห่งความหวัง นำโดย ดร.มหาเธร์ โมฮัมหมัด ผลการเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ 14 ที่ประกาศอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม ค.ศ. 2018 ปรากฏว่าผู้ที่ได้รับเลือกตั้ง คือ ดร. มหาเธร์ โมฮัมหมัด (Tun Dr. Mahathir Mohamad) ทั้งนี้ การเลือกตั้งเกิดขึ้นเนื่องจากการตัดสินใจยุบสภาเพื่อต้องการถ่วงเวลาในการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ในรัฐบาลของอดีตนายกรัฐมนตรีนาจิบ ราซัค (Najib Tun Razak) และเป็นการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน การเลือกตั้ง โดยมีการออกกฎหมายใหม่หลายฉบับที่มีผลกระทบโดยตรงกับประชาชน* และเพื่อเป็นการสร้างอุปสรรคแก่พรรคการเมืองฝ่ายตรงข้าม ต่อมา ดร. มหาเธร์ โมฮัมหมัด ได้เข้าสาบานตนต่อผู้ปกครองสูงสุดหรือประมุขแห่งรัฐมาเลเซีย (The Yang di-Pertuan Agong ซึ่งต่อไปจะใช้คำว่า Agong) ภายใต้มาตรา 43 (2a)** ของรัฐธรรมนูญแห่งมาเลเซีย โดย ดร. มหาเธร์ ได้กล่าวก่อนถึงช่วงมีการสาบานตนว่ายังไม่มี ความแน่นอนในทางการเมืองภายหลังได้รับคะแนนเสียงจัดตั้งรัฐบาล ทั้งนี้ จากกระแสข่าวว่าจะให้มีการชะลอ การแต่งตั้งตำแหน่งนายกรัฐมนตรีไว้ก่อนภายหลังได้รับคะแนนเสียงจัดตั้งรัฐบาล แต่ทางสำนักพระราชวัง ได้ปฏิเสธในการชะลอการแต่งตั้งตำแหน่งนายกรัฐมนตรี (“Malaysia GE: Malaysia’s king denies Mahathir’s appointment as PM was delayed”, 2018) และจากผลคะแนนเสียง Popular Vote จำนวน 5,781,600 คะแนน ทำให้ได้ที่นั่งในสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 121 ที่นั่ง จึงได้จัดตั้งเป็นรัฐบาล

*Federal Constitution, Article 55 Summoning, prorogation and dissolution of Parliament

(3) Parliament unless sooner dissolved, shall continue for five years from the date of its first meeting and shall then stand dissolved.

**Federal Constitution, Article 43 Cabinet

(1) The Yang di-Pertuan Agong shall appoint a Jemaah Menteri (Cabinet of Ministers) to advise him in the exercise of his functions.

(2) The Cabinet shall be appointed as follows, that is to say:

(a) the Yang di-Pertuan Agong shall first appoint as Perdana Menteri (Prime Minister) to preside over the Cabinet a member of the House of Representatives who in his judgment is likely to command the confidence of the majority of the members of that House; and

ในขณะนี้ ส่วนพรรครัฐบาลแนวร่วมแห่งชาติ (Barisan Nasional Coalition) นำโดยนายนาจิบ ได้ที่นั่ง 79 ที่นั่งในสภาผู้แทนราษฎร โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (The Election Commission: EC) ได้ระบุว่า จำนวนผู้ไปใช้สิทธิในครั้งนี้คิดเป็นร้อยละ 82.32 หรือ 12,299,514 คน จากจำนวนผู้ลงทะเบียนการเลือกตั้ง 14,940,624 คน (“EC revises voter turnout figures to 82.32%”, 2018)

โดยการศึกษาในครั้งนี้ต้องการวิเคราะห์ว่าเหตุใด ดร. มหาเธร์ ซึ่งครั้งหนึ่งเคยทำงานร่วมกับ นายนาจิบในพรรคเดียวกันมาก่อน แต่ปัจจุบันกลับเป็นคู่แข่งทางการเมืองกัน รวมทั้งการทำงานใน พรรคการเมืองเดียวกันมาก่อน (The United Malays National Organization: UMNO) กับ นายอันวาร์ อิบราฮิม (Anwar Ibrahim) ในฐานะที่เคยเป็นรองนายกรัฐมนตรีและปัจจุบันได้รับพระราชทานอภัยโทษ จากประมุขของรัฐเรียบร้อยแล้ว (Peterson, 2018) เพื่อรอเวลาในการเข้าร่วมรัฐบาลกับ ดร. มหาเธร์ ในครั้งนี้ด้วย ซึ่งจะเป็นนายกรัฐมนตรีคนที่ 7 ของประเทศมาเลเซียอย่างเป็นทางการ ปากฎการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งนี้ เกิดขึ้นจากการตัดสินใจโดยตรงของประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจในการตัดสินใจว่าใครจะเป็นบุคคลที่ดำรง ในตำแหน่งที่สำคัญในการเลือกตั้งในครั้งนี้ รวมไปถึงกลไกสำคัญของหน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทสำคัญ ในการทำให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายและทางรัฐบาลต้องการฟื้นฟูหลักนิติธรรม (Rule of Law) เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ (“Mahathir Mohamad says he wants to 'restore the rule of law'”, 2018)

บทบาทคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ในการเลือกตั้งนั้น หน่วยงานภาครัฐที่มีบทบาทสำคัญในการเลือกตั้งคือ คณะกรรมการ การเลือกตั้ง ที่มีส่วนสำคัญมากในการดำเนินวิธีการตั้งแต่เริ่มต้นจนประกาศผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ ให้เป็นไปตามกรอบของกระบวนการเลือกตั้ง ได้กำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งดำเนินการต่าง ๆ ให้เรียบร้อย สำหรับการเลือกตั้งทั่วไปของประเทศมาเลเซียในครั้งนี้มีเวลาเตรียมตัวเพียง 11 วัน ถือว่าน้อยกว่าครั้งที่ผ่านมา ที่ให้มีการเตรียมตัวได้ถึง 15 วัน สำหรับระยะเวลาในการเตรียมตัวการเลือกตั้งในครั้งนี้ ทางคณะกรรมการ การเลือกตั้งได้กำหนดให้เริ่มต้นคือวันที่ 28 เมษายน ค.ศ. 2018 เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่บรรดา พรรคการเมืองต่าง ๆ ที่ทำงานร่วมกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง สำหรับวันเลือกตั้งล่วงหน้าได้กำหนดในวันที่ 5 พฤษภาคม ค.ศ. 2018 ทางคณะกรรมการการเลือกตั้งได้กำหนดให้วันสุดท้ายของการรณรงค์การเลือกตั้ง สิ้นสุดในเวลา 11:59 นาฬิกาของวันที่ 8 พฤษภาคม ค.ศ. 2018 โดยค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งทั้งหมดประมาณ RM 500,000,000 หรือคิดเป็น 126,357,064 US dollar (ในอัตราค่าเงิน ณ วันที่ 15 พฤษภาคม ค.ศ. 2018 คือ 1 USD=3.95704 MYR) (Reilly, 2018)

สำหรับประชาชนที่มალงทะเบียนเลือกตั้ง (registered voters) ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่ผ่านมา คือ ครั้งที่ 13 ใน ค.ศ. 2013 มีจำนวน 13,268,000 คน ส่วนในการเลือกตั้งครั้งนี้มีผู้ลงทะเบียนมีจำนวน 14,940,624 คน ย่อมแสดงให้เห็นว่าประชาชนให้ความสนใจในด้านการเมืองในจำนวนที่สูงมากโดยดูจากจำนวน ผู้ที่ลงทะเบียน (Ram, 2018) นอกจากนี้ เพื่อให้การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ และเพื่อให้ เกิดผลในทางปฏิบัติและมีความน่าเชื่อถือ การเลือกตั้งครั้งนี้คณะกรรมการการเลือกตั้งได้เชิญหลายหน่วยงาน

เข้าร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ (Non-Governmental Organizations: NGOs) ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ ได้เข้ามาร่วมสังเกตการณ์เพื่อให้เกิดความเป็นกลาง และเป็นประจักษ์พยานเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ในการเลือกตั้งและไม่ให้เกิดการทุจริตในหน่วยเลือกตั้งขึ้น ถือได้ว่าเป็นการเลือกตั้งที่ได้รับความสนใจ ของประเทศในภูมิภาคอาเซียน (ASEAN) และประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก (Petersen, 2018)

เหตุผลของการยุบสภา

การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นการตัดสินใจของอดีตนายกรัฐมนตรีนาจิบ ราซัค เมื่อวันที่ 7 เมษายน ค.ศ. 2018 โดยการยุบสภาเนื่องจากปัญหาส่วนตัวของอดีตนายกรัฐมนตรีเองที่ไม่สามารถชี้แจงเกี่ยวกับปัญหาคอร์รัปชัน ในเงินบริจาคในกองทุนพัฒนามาเลเซีย (1Malaysia Development Berhad: 1MDB) ที่ได้จัดตั้งขึ้น เมื่อ ค.ศ. 2009 ซึ่งได้มีการร่วมลงทุนในหลายประเทศ โดยหนึ่งในนั้นได้มีการร่วมลงทุนกับบริษัทข้ามชาติ ชื่อ PetroSaudi ของประเทศซาอุดีอาระเบีย โดยได้มีการบริจาคเงินจากหน่วยงานหนึ่งของประเทศ ซาอุดีอาระเบีย แม้จะได้มีการกล่าวอ้างอย่างเป็นทางการจากรัฐมนตรีว่าการต่างประเทศของประเทศ ซาอุดีอาระเบียว่าเป็นเพียงสินน้ำใจ (genuine gift) โดยไม่มีการเรียกค่าตอบแทนแต่อย่างใด (with nothing expected in return) ซึ่งต่อมา กองทุนดังกล่าวนี้ประสบภาวะขาดทุนราว 1.1 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยมีจำนวนเงินกว่า 681 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เข้าบัญชีส่วนตัวของนายนาจิบ ราซัค ขณะเดียวกัน เงินบางส่วนที่ได้กระจายไปต่างประเทศเพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ การประมูลภาพศิลปะ ตลอดจน เข้าซื้อหุ้นในวงการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ ทำให้มีการสอบสวนในสหรัฐอเมริกา สวิตเซอร์แลนด์ และสิงคโปร์ (Ramesh, 2016)

นอกจากนี้ ยังมีคดีฆาตกรรมนางแบบชาวมองโกเลีย เมื่อ ค.ศ. 2006 โดยผู้เสียชีวิตเป็นล่ำม ของรัฐบาลมาเลเซียทำหน้าที่ประสานงานเรื่องซื้อขายเรือดำน้ำของประเทศฝรั่งเศส จำนวน 2 ลำ เมื่อครั้งที่ นายนาจิบ ราซัค ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีกลาโหมในขณะนั้น ในขณะเดียวกันรัฐบาลนาจิบได้มีการแก้ไข กฎหมายหลายฉบับ เพื่อต้องการจัดการฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองและขัดขวางการตรวจสอบข้อมูลทุจริต อาทิ กฎหมายว่าด้วยความมั่นคงภายใน ค.ศ. 2016 (Internal Security Act 2016) กฎหมายต่อต้านข่าวปลอม (Anti-Fake News Act 2018) และการขึ้นภาษีสินค้าและบริการ (the Goods and Services Tax: GST) จำนวนร้อยละ 6 ใน ค.ศ. 2015 โดยไม่ได้รับการยอมรับจากประชาชนที่กำลังเผชิญกับภาวะค่าครองชีพสูง ทำให้เกิดการประท้วงรัฐบาลในหลายครั้ง เมื่อไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ลุล่วงไปได้ จึงจำเป็นต้องใช้อำนาจยุบสภาดังกล่าว เพื่อให้อำนาจกลับไปสู่ประชาชนในการตัดสินใจในการเลือกตั้งทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม ค.ศ. 2018 ที่ผ่านมา (“Mongolian president urges Mahathir to reopen 2006 model murder case”, 2018)

รูปแบบของระบบการเลือกตั้งของประเทศมาเลเซีย

รูปแบบของระบบการเลือกตั้งของประเทศมาเลเซียในปัจจุบันนี้ได้ดำเนินการตามกฎหมาย การเลือกตั้ง (Election Act 1958) ที่มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายตั้งแต่ ค.ศ. 1958 เป็นต้นมา ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่า

กระบวนการเลือกตั้งภายใต้รัฐธรรมนูญของมาเลเซีย* ตามความในมาตรา 32 มาตรา 39 และมาตรา 40 นั้น ต้องผ่านการลงนามจากผู้ปกครองสูงสุดหรือประมุขแห่งรัฐมาเลเซีย (Agong) แต่ทั้งนี้ก็เป็นเพียงการจำกัดอำนาจในการลงนามเท่านั้น ส่งผลทำให้อำนาจทั้งหมดต้องได้รับการอนุมัติจากสภาผู้แทนราษฎร หากไม่มีมาตราดังกล่าวแล้วทำให้เกิดความไม่มั่นคงทางการเมือง (political uncertainty) อาจส่งผลเสียหายทำให้เกิดการรัฐประหารหรือการปฏิวัติเกิดขึ้นในประเทศมาเลเซียได้ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าตลอดเวลาหลายปีภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปของประเทศมาเลเซียไม่เคยเกิดปัญหาดังกล่าวแต่อย่างใด รูปแบบของการแก้ไขกฎหมายการเลือกตั้งในแต่ละครั้งนั้น ก็ยังคงยึดระบบดั้งเดิมของการนับคะแนนเสียงจากประชาชน โดยยังคงรับหลักการเลือกตั้งที่ได้รับอิทธิพลจากระบบการเลือกตั้งของสหราชอาณาจักร ที่เรียกว่า ระบบเสียงส่วนใหญ่ (First Past the Post) (เฉลิมพล ไชยวงกูร, 2559)

ในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งนี้ยังคงใช้ระบบเสียงส่วนใหญ่ (First Past the Post) ที่นักวิชาการเรียกว่า “ระบบผู้ได้คะแนนสูงสุดได้รับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง” เป็นระบบเดียวกับระบบบัญชีรายชื่อ (Party List) โดยระบบนี้เป็นระบบเลือกตั้งที่เป็นการเลือกตั้งแบบง่าย กล่าวคือ เป็นความสะดวกต่อการจัดการเลือกตั้งและการนับคะแนน โดยไม่สนใจว่าผู้ได้รับเลือกตั้งจะได้คะแนนเท่าใด เพียงให้ได้คะแนนชนะเป็นที่หนึ่งในเขตเลือกตั้งก็ถือว่าสมบูรณ์แล้ว

กลยุทธ์ของพรรครัฐบาลแนวร่วมแห่งชาติ Barisan Nasional นำโดย นายนาจิบ ราซัค

ในการเลือกตั้งครั้งนี้ ถือว่าเป็นการช่วงชิงอำนาจทางการเมืองระหว่างสองพรรคใหญ่ ระหว่างพรรครัฐบาลแนวร่วมแห่งชาติ (Barisan Nasional) และพรรคแนวร่วมฝ่ายค้าน (Pakatan Harapan: PH) รวมทั้งการแทรกแซงโดยใช้อำนาจรัฐของรัฐบาลนาจิบ โดยการแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อพรรคการเมืองฝ่ายตรงข้าม จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ในช่วงก่อนการเลือกตั้งที่เกิดขึ้น นายนาจิบ ได้ให้คณะรัฐมนตรีเสนอกฎหมายเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาออกกฎหมายต่อต้านข่าวปลอม โดยเนื้อหาของกฎหมายนั้นเป็นเครื่องมือในการเล่นงานฝ่ายตรงข้ามก่อนการเลือกตั้ง ทำให้เกิดปัญหาการรณรงค์หาเสียงของ ดร. มหาเธร์ ในการทำงานช่วงก่อนการหาเสียงเป็นอย่างมาก ต้องใช้ความระมัดระวังในการเสนอข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ส่งผลทำให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนให้มากที่สุด โดยเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนายนาจิบ ในด้านที่เป็นปัญหาทางการเมืองจนนำไปสู่การยุบสภาเพื่อให้มีการเลือกตั้งครั้งล่าสุดนี้

นโยบายหาเสียงของนายนาจิบ

นายนาจิบ ราซัค ได้ใช้นโยบายหาเสียงในลักษณะประชานิยม เรื่อง ทำให้ประเทศมาเลเซียยิ่งใหญ่ (Make Malaysia Great) กล่าวคือ รัฐบาลต้องการที่จะให้มีการสร้างงานใหม่ในภาคแรงงานประเภท

* รายละเอียดของ มาตรา 32 มาตรา 39 และมาตรา 40 ของรัฐธรรมนูญ สามารถศึกษาได้จาก

<http://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/my/my063en.pdf>

ต่าง ๆ จำนวนถึงสามล้านตำแหน่ง มีการมอบเงินช่วยเหลือขั้นต่ำ RM 1,500 (US\$ 382) นับตั้งแต่ ค.ศ. 2018 โดยจะเสนอสิทธิประโยชน์ด้านประกันสุขภาพและค่าครองชีพ (Latiff & Westbrook, 2018)

จุดมุ่งหมายของการหาเสียงไม่ได้มุ่งเน้นที่จะไปมุ่งโจมตีฝ่ายตรงข้ามทางการเมืองแต่มุ่งเน้นไปที่ทำอย่างไรที่จะให้ประโยชน์แก่ประชาชนทั่วไป ครอบครัว ลูกหลาน ตลอดจนสิ่งที่ดีในอนาคตเพื่อประโยชน์ต่อประเทศชาติ โดยนายนาจิบได้กล่าวไว้ช่วงหาเสียงในวันแรงงานที่ผ่านมา เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม ค.ศ. 2018 ที่ห้องประชุม Merdeka Hall ภายในศูนย์ประชุมใหญ่ the Putra World Trade Centre

นโยบายหาเสียงของ ดร. มหาเธร์ โมฮัมหมัด

นโยบายหาเสียงของ ดร. มหาเธร์ นั้น คงยึดมั่นในหลักการทำงานที่เห็นได้ชัดเจน เมื่อย้อนไปช่วงก่อน ค.ศ. 2003 ถือว่าเป็นช่วงที่เศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียรวมทั้งประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคอาเซียน (ASEAN) มีปัญหาด้านเศรษฐกิจ และนโยบายสำคัญของการหาเสียงของท่านในครั้งนั้นก็คือ Look East Policy (“Malaysia, Japan mark 30 years of “Look East Policy””, 2012)

นโยบายดังกล่าวถือกำเนิดขึ้นในประเทศญี่ปุ่น เมื่อ ค.ศ. 1982 ได้มีการพัฒนาด้านจริยธรรมในการทำงานของคนญี่ปุ่นและการพัฒนาทักษะความสามารถของบุคลากรและความรู้ด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ตลอดเวลา โดยรัฐบาลมาเลเซียได้ส่งบุคลากรไปฝึกและทำงานในประเทศญี่ปุ่นทั้งในสถาบันมหาวิทยาลัยและในบริษัทต่าง ๆ เพื่อให้สามารถอยู่ได้ด้วยตัวเอง ถือได้ว่าเป็นนโยบายหนึ่งในการหาเสียงของรัฐบาล ดร. มหาเธร์ ในสมัยนั้น ส่งผลทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียผ่านพ้นวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศในเวลานั้นไปได้โดยมีประสิทธิภาพและช่วยส่งเสริมพัฒนาให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียเติบโตได้อย่างยั่งยืน แตกต่างจากประเทศอื่น ๆ ที่ต้องเข้าสู่กระบวนการตามที่กำหนดของหน่วยงาน International Monetary Fund: IMF จวบจนถึงปัจจุบันประเทศที่เคยรับการช่วยเหลือจากหน่วยงานดังกล่าวไม่ได้ฟื้นตัวมากขึ้นแต่อย่างใด นับตั้งแต่เริ่มต้นของวิกฤตเศรษฐกิจ

จากแนวคิดดังกล่าวได้นำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรมในกระบวนการตรากฎหมาย เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายทันต่อเวลา ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนในประเทศมาเลเซีย ดังนั้น อดีตนายกรัฐมนตรี ดร. มหาเธร์ ต้องกล้าตัดสินใจประเด็นอ่อนไหวในทางการเมือง เพื่อประโยชน์สำหรับการแก้ไขปัญหาในด้านการบังคับใช้กฎหมายภายในประเทศให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ นั่นคือการแก้ไขรัฐธรรมนูญมาเลเซียที่แต่ก่อนให้สิทธิคุ้มครองบรรดาราชาวงศ์ต่าง ๆ มีพระราชอำนาจยับยั้งกฎหมายทุกเรื่อง จึงได้ทำการยกเลิกสิทธิคุ้มครองดังกล่าวบางส่วน กล่าวคือบรรดากฎหมายประเภทต่าง ๆ สามารถผ่านสภาได้เมื่อครบ 30 วันก็ประกาศเป็นกฎหมายได้ทันที แต่ทั้งนี้ต้องไม่เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องกฏอัยการศึก (state of emergency) ซึ่งยังคงต้องรอให้ผู้ปกครองสูงสุด หรือประมุขแห่งรัฐมาเลเซีย (Agong) ทรงเห็นชอบก่อนในเรื่องการแก้ไขประเด็นดังกล่าวในรัฐธรรมนูญนี้ทำให้รัฐบาลของ ดร. มหาเธร์ และรัฐบาลชุดต่อ ๆ มาต่างได้รับประโยชน์ในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อทำให้ประเทศมาเลเซียพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็วมากในด้านเศรษฐกิจ รวมทั้งสร้างความมั่นคงทางด้านการเมืองและการทหารของประเทศมาเลเซีย (Chia, 2016)

สำหรับในการเลือกตั้งครั้งนี้ ดร.มหาเธร์ ได้รณรงค์ในหัวข้อ ออกไปโหวตเพื่อเอาชนะโจร โดย ดร. มหาเธร์ กล่าวหานายนาจิบในระหว่างรณรงค์หาเสียงว่าเป็นโจร (thief) (Choong & Shukry, 2018) เพื่อต้องการแสดงจุดยืนในการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน โดย ดร. มหาเธร์ ได้กล่าวในขณะที่จะประกาศชัยชนะว่า ท่านไม่ได้หาทางแก้แค้น ท่านต้องการฟื้นฟูหลักนิติธรรม (Barker, 2018) สำหรับปัญหาการคอร์รัปชันเกิดขึ้นจากนายนาจิบได้ทำให้ประเทศชาติเสียหายในกรณีของกองทุน 1MDB ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ผู้ถือหุ้นลงทุน และทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันในลักษณะของการฟอกเงิน (money-laundering) โดยมีการโยกย้ายเงินไปลงทุนในหลายประเทศ และได้มีการสอบสวนเกิดขึ้นทั้งในสหรัฐอเมริกา สวิตเซอร์แลนด์ และสิงคโปร์ (Latiff & Westbrook, 2018)

นอกจากนี้ นโยบายหาเสียงของ ดร. มหาเธร์ เน้นเรื่องการต่อต้านคอร์รัปชัน โดยได้กล่าวแถลงการณ์เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม ค.ศ. 2017 ร่วมกับบุคคลสำคัญหลายคน อาทิ ภรรยาของนายอันวาร์ (ดร. วันอาซีซะห์ วันอิสมาอิล (Dr Wann Azizah Wan Ismail)) หัวหน้าเยาวชน Armada youth (นาย Syed Saddiq Syed Abdul Rahman) ผู้นำพรรคการเมือง (Democratic Action Party: DAP) (นางสาว Teresa Kok และนาย Liew Chin Tong) รวมทั้งบุคคลอื่น ๆ ซึ่งในแถลงการณ์ดังกล่าว มีเนื้อหาสำคัญทั้งหมด 5 ข้อ โดยต้องทำทันทีภายใน 100 วันแรกของการทำงาน ดังนี้ (“เจาะเบื้องลึกเลือกตั้งมาเลย์! มหาเธร์ VS นาจิบ วันที่ยื่นคนละฝั่ง สู้การจับมือกับอันวาร์”, 2561)

1. ดำเนินคดีทุจริตคอร์รัปชันกับนายกรัฐมนตรีนาจิบ (Malaysia Office1: MO1)
2. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการใช้เงิน (royal commission) เพื่อสอบสวนการใช้เงินจากกองทุน 1MDB ไปในทางที่ผิด และสอบสวนกรณีการก่อสร้างนิคมอุตสาหกรรม FELDA ที่ไม่โปร่งใส
3. จัดตั้งคณะกรรมการอิสระ (an independent body) เพื่อนำทรัพย์สินของประชาชนกลับคืนมาหลังจากที่มีการใช้เงินในทางที่ผิด
4. แต่งตั้งคณะกรรมการอิสระต่อต้านการคอร์รัปชัน (Malaysia Anti-Corruption Commission) โดยให้รายงานผลการสอบสวนไปยังสภาผู้แทนราษฎร
5. ยกเลิกการเจรจาต่าง ๆ ที่ทำโดยรัฐบาล (government contracts) เพื่อป้องกันไม่ให้รัฐบาลทำสัญญากับต่างชาติโดยเฉพาะการให้รัฐบาลจีนเข้ามามีอำนาจและการลงทุน

กรณีของนายอันวาร์ อิบราฮิม

นายอันวาร์ อิบราฮิม เคยดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีสมัย ดร. มหาเธร์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีก่อนที่จะถูกดำเนินคดีทางการเมืองในข้อหาที่รุนแรงมากในกฎหมายอิสลาม คือ คดีรักร่วมเพศ เกิดขึ้นระหว่าง ค.ศ. 1993-1998 ในช่วงเวลาแรกได้ทำงานร่วมกับนายกรัฐมนตรี ดร. มหาเธร์ ในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ต่อมาใน ค.ศ. 1999 ได้ถูกดำเนินคดีโดยจำคุก 6 ปี ในข้อหาทุจริต และได้พ้นโทษใน ค.ศ. 2004 ต่อมาระหว่าง ค.ศ. 2008-2013 ได้ลงแข่งขันการเลือกตั้งใน ค.ศ. 2013 กับนายนาจิบ หลังจากนั้นได้ถูกดำเนินคดีจำคุกในข้อหารักร่วมเพศ อีกครั้งเป็นเวลา 5 ปี ใน ค.ศ. 2015 ปัจจุบันได้รับพระราชทานอภัยโทษเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม ค.ศ. 2018 (Petersen, 2018)

ปัจจุบันได้เข้าเป็นสมาชิกพรรคร่วมฝ่ายค้าน (Pakatan Harapan) และเป็นหัวหน้าพรรคดังกล่าว และได้รับการทาบทามอย่างเป็นทางการจาก ดร. มหาเธร์ ให้เข้ามาช่วยทำงานในรัฐบาลชุดปัจจุบัน โดย ดร. มหาเธร์ ได้ดำเนินการให้มีการขอพระราชทานอภัยโทษจากผู้ปกครองสูงสุดหรือประมุขแห่งรัฐมาเลเซีย (Agong) เพื่อให้กลับเข้าเป็นสมาชิกพรรคพันธมิตรประชาชนก่อนที่จะเข้าสู่ตำแหน่งในรัฐบาลชุดปัจจุบัน โดย ดร. มหาเธร์ ได้พูดในช่วงหาเสียงว่า ต้องการให้นายอันวาร์ เข้ามาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ภายหลังจากที่ท่านได้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวแล้วก่อนในช่วงนี้ โดยให้นายอันวาร์เข้าสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีภายหลัง ค.ศ. 2019 เป็นต้นไป

ความคิดเห็นของนักวิชาการชาวไทยและต่างประเทศต่อการเลือกตั้งของประเทศมาเลเซีย

ชัยวัฒน์ มีสัณฐาน อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ให้ความเห็นที่น่าสนใจว่า ในการเลือกตั้งของประเทศมาเลเซียในครั้งนี้ถือว่าการเลือกตั้งที่สำคัญมากที่สุดตั้งแต่ได้รับประกาศอิสรภาพจากสหราชอาณาจักร เพราะโดยปกติพรรครัฐบาลนั้นมักจะได้รับคะแนนเสียงที่มีฐานเสียงจำนวนที่แน่นอนอยู่แล้ว แต่ในครั้งนี้เกิดขึ้นจากปัญหาของพรรครัฐบาลเองอันเนื่องมาจากการคอร์รัปชันและปัญหาค่าครองชีพที่สูงขึ้น โดยบุคคลที่แข่งขันกันในการเลือกตั้งระหว่าง ดร. มหาเธร์ ถือได้ว่าเป็นบุคคลสำคัญที่เคยเป็นอดีตนายกรัฐมนตรีและอดีตหัวหน้าพรรคร่วมรัฐบาล (Barisan Nasional: BN) โดยได้รับเลือกตั้งมาหลายสมัยมีประสบการณ์ทางการเมืองมากกว่า 22 ปี จนได้รับการขนานนามว่า “เป็นบิดาแห่งความทันสมัย” ส่วนอีกบุคคลหนึ่งคือนายนาจิบ ถือได้ว่าเป็นสมาชิกพรรคร่วมรัฐบาลและเคยอยู่ได้บังคับบัญชาของ ดร. มหาเธร์ ในครั้งที่เคยดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ดังนั้นในการเลือกตั้งดังกล่าวนี้จึงถือเป็นการขบเคี้ยวระหว่างครูกับลูกศิษย์ จนมีการเรียกว่า “มารดาแห่งการเลือกตั้ง” (Mother of Election) โดยปัญหาสำคัญมาจากเรื่องปัญหาการทุจริตในกองทุนพัฒนามาเลเซีย (1MDB) ส่งผลทำให้เกิดความขัดแย้งกันเองในสมาชิกพรรค (UMNO) ระดับสูงออกมาโจมตีนายนาจิบ แล้วลาออกไปรวมกับพรรคร่วมฝ่ายค้านในนาม Pakatan Harapan แต่ได้มีการสกัดกั้นจากฝ่ายรัฐบาลของอดีตนายกรัฐมนตรีนาจิบ ด้วยกฎหมายสภาความมั่นคงมาเลเซีย กฎหมายต่อต้านข่าวปลอม กฎหมายภาษีสินค้าและบริการ แต่ด้วยพลังของประชาชนที่เคยสนับสนุนพรรคร่วมรัฐบาลในอดีต ได้มีการเปลี่ยนใจมาเลือกพรรคฝ่ายค้าน เนื่องจากต้องการให้รัฐบาลชุดใหม่เข้ามาจัดการแก้ไขปัญหาการคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นมานานโดยไม่มีการแก้ไขเลยแต่อย่างใด ทั้งนี้ ก็เพื่อให้ประเทศชาติเกิดความโปร่งใสในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลได้อย่างจริงจังมากขึ้น (“นักวิชาการ มธ.ชี้ สีนามิมลายู-ค้ายัก ช่วย ‘มหาเธร์’ ชนะเลือกตั้งมาเลเซีย”, 2018)

Ibrahim Suffian ผู้อำนวยการบริหารศูนย์ Merdeka โพล (executive director of pollster Merdeka Center) ประเทศมาเลเซีย ได้กล่าวถึงเรื่องแนวโน้มของผู้เลือกตั้งในการให้สัมภาษณ์กับสำนักข่าว Bloomberg ว่า แนวโน้มผู้สนับสนุนพรรค Barisan Nasional มีทิศทางลดลง โดยเฉพาะในผู้สนับสนุนชาวมาเลเซีย (Malays) ในช่วงสองสัปดาห์ก่อนการเลือกตั้งในวันที่ 9 พฤษภาคม ค.ศ. 2018 โดยการสำรวจโพลเห็นว่า ดร. มหาเธร์ จะได้เปรียบในอัตราสองต่อหนึ่ง โดยเชื่อว่า ดร. มหาเธร์ จะได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มชาวมาเลเซีย (Malays) ถึงร้อยละ 60 ของผู้ที่มีสิทธิลงคะแนนเสียง และสิ่งที่สำคัญคือนายนาจิบ

ได้กล่าวในช่วงเดือนเมษายน ค.ศ. 2018 ก่อนการเลือกตั้งทั่วไปหนึ่งเดือนว่า ทางรัฐบาลไม่สนใจถึงแนวคิด (notion) กรณีที่ชาวมาเลเซียจะไม่ให้การสนับสนุนพรรครัฐบาลแนวร่วมแห่งชาติ โดยกล่าวสรุปความสำคัญว่า รัฐบาลยืนยันว่าจะไม่เกิดเหตุการณ์สึนามิมาลายู (no Malays tsunami) ที่จะส่งผลกระทบต่อรัฐบาล สอดคล้องความเห็นที่ได้ให้ไว้ต่อสำนักข่าว Malaysia National News Agency นอกจากนี้ นายนาจิบ ได้ตั้งข้อสังเกตว่าแนวยุทธวิธีของพรรคแนวร่วมฝ่ายค้าน (Pakatan Harapan: PH) ใช้ได้เฉพาะกลุ่มชาวจีน เท่านั้น (Shukry, 2018)

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ในการเลือกตั้งครั้งนี้ของประเทศมาเลเซีย จะเห็นได้ว่า เกิดจากปัญหาหลายเรื่องภายในของพรรค UMNO จนทำให้เกิดการยุบสภาของอดีตนายกรัฐมนตรีนาจิบ ซึ่งปัญหาหลักมาจากปัญหาการคอร์รัปชัน เงินกองทุนที่ก่อตั้งโดยรัฐบาลมาเลเซีย ที่เรียกว่ากองทุนพัฒนามาเลเซีย (1MDB) ที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้ลุล่วงไปได้ ส่งผลทำให้มีการตัดสินใจภายในพรรคต้องเร่งให้มีการเลือกตั้ง จะเห็นได้ว่าประชาชนผู้เลือกตั้งต่างเห็นว่าปัญหาต่าง ๆ นั้น มาจากผลพวงของปัญหาการคอร์รัปชันและผลของการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน ปัญหาอัตราค่าครองชีพที่สูงขึ้นทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนและส่งผลเสียหายต่อประเทศชาติ จึงนำมาสู่การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของการเลือกตั้งของประเทศมาเลเซียในครั้งนี้ และการได้ชัยชนะจากการเลือกตั้งของ ดร. มหาเธร์ ถือว่าเป็นชัยชนะที่สำคัญเหนืออดีตนายกรัฐมนตรีนาจิบ โดยในการเลือกตั้งครั้งนี้ผลคะแนนเสียงก็เป็นไปอย่างที่คาดการณ์นั้นก็คือ ดร. มหาเธร์ จะได้จัดตั้งรัฐบาลภายใต้พรรค Pakatan Harapan รัฐบาลของ ดร. มหาเธร์ ต้องดำเนินการแก้ไขปัญหา 5 ข้อ ภายใน 100 วันหลังจากได้เป็นรัฐบาลแล้ว ดังนี้ ข้อ 1) ดำเนินคดีทุจริตคอร์รัปชันกับนายกรัฐมนตรีนาจิบ ข้อ 2) แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการใช้เงินกองทุน 1MDB ไปในทางที่ผิดและสอบสวนกรณีการก่อสร้างนิคมอุตสาหกรรม Felda ที่ไม่โปร่งใส ข้อ 3) จัดตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อนำทรัพย์สินของประชาชนกลับคืนมา ข้อ 4) แต่งตั้งคณะกรรมการอิสระต่อต้านการคอร์รัปชัน โดยให้รายงานผลการสอบสวนไปยังสภาผู้แทนราษฎร และข้อ 5) ยกเลิกการเจรจาต่าง ๆ ที่ทำโดยรัฐบาลเพื่อป้องกันไม่ให้อำนาจรัฐบาลทำสัญญาต่าง ๆ โดยเฉพาะการให้รัฐบาลจีนเข้ามาใช้อำนาจและการลงทุน โดยปัญหาดังกล่าวเกิดจากผลพวงของปัญหาการคอร์รัปชันของรัฐบาลชุดก่อน ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นสิ่งที่นายกรัฐมนตรี ดร. มหาเธร์ ได้วางนโยบายหาเสียงไว้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม และสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพไว้เรียบร้อยแล้วก่อนได้รับเลือกตั้งอย่างเป็นทางการ ส่งผลทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการทำงานของ ดร. มหาเธร์ นอกจากนี้การทำงานอย่างหนักตั้งแต่วินาทีจนถึงปัจจุบันของนายกรัฐมนตรี ดร. มหาเธร์ มีแนวทางที่ชัดเจนว่าเมื่อได้รับเลือกเป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว จะมอบตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในช่วงสองปีถัดไปให้นายอันวาร์ อิบราฮิม เข้าทำหน้าที่บริหารประเทศต่อไป ย่อมแสดงให้เห็นว่า ดร. มหาเธร์ ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการบริหารประเทศไปในทิศทางที่ดีต่อความเชื่อมั่นในการทำงานร่วมกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียนรวมถึงสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อประเทศมาเลเซียเอง ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

เจาะเบื้องลึกเลือกตั้งมาเลย์! มหาเธร์ VS นาจิบ วันที่ยื่นคนละฝั่ง สู่การจับมือกับอันวาร์. (18 พฤษภาคม 2561). **ไทยรัฐออนไลน์**. สืบค้น 21 พฤษภาคม 2561 จาก <https://www.thairath.co.th/content/1284014>

เฉลิมพล ไวทยางกูร. (26 กุมภาพันธ์ 2559). **การเลือกตั้งและระบบเลือกตั้ง ระบบเสียงส่วนใหญ่-ระบบสัดส่วน**. สืบค้น 16 พฤษภาคม 2561 จาก <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/637050>

นักวิชาการ มธ.ชี้ สึนามิมลายุ-ตายัก ช่วย ‘มหาเธร์’ ชนะเลือกตั้งมาเลเซีย. (10 พฤษภาคม 2561).

มติชนสุดสัปดาห์. สืบค้น 16 พฤษภาคม 2561 จาก https://www.matichonweekly.com/hot-news/article_100441

มาเลเซียประกาศยุบสภา และจัดเลือกตั้งใหม่ภายใน 60 วัน. (6 เมษายน 2561). **บีบีซีไทย**. สืบค้น 16 พฤษภาคม 2561 จาก <https://www.bbc.com/thai/international-43665151>

เลือกตั้งมาเลเซีย 2018: มหาเธร์แนวร่วมฝ่ายค้านคว้าชัยได้จัดตั้งรัฐบาล. (9 พฤษภาคม 2561). **บีบีซีไทย**. สืบค้น 16 พฤษภาคม 2561 จาก <https://www.bbc.com/thai/international-44049794>

ภาษาต่างประเทศ

Barker, A. (2018, May 10). **Malaysia's Mahathir Mohamad finds unlikely ally in Anwar Ibrahim for shock election win**. Retrieved June 5, 2018 from <http://www.abc.net.au/news/2018-05-10/Malaysian-pm-mahathir-mohamad-finds-unlikely-political-ally/9747764>

Chia, J. (2016, August 26). **Dr Mahathir apologises for amending Federal Constitution**. Retrieved May 17, 2018 from <http://www.theborneopost.com/2016/08/26/dr-mahathir-apologises-for-amending-federal-constitution/>

Choong, E. H. & Shukry, A. (2018, May 10). **Mahathir, 92, Sworn, In as Malaysia's Leader to Cement Power Shift**. Retrieved May 21, 2018 from <https://www.bloomberg.com/news/articles/2018-05-10/mahathir-92-sworn-in-as-malaysia-leader-to-cement-power-shift>

Constitution of Malaysia. (1957, August 31). **Federal Constitution**. Retrieved May 17, 2018 from <http://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/my/my063en.pdf>

EC revises voter turnout figures to 82.32%. (2018, May 11). **THE Star online**. Retrieved May 21, 2018 from <https://www.thestar.com.my/news/nation/2018/05/11/ec-says-voter-turnout-82-percent/>

Latiff, R. & Westbrook. (2018, May 12). **Malaysia's Mahathir bars former PM from leaving the country**. Retrieved May 17, 2018 from <https://www.reuters.com/article/us-Malaysia-politics/Malaysias-mahathir-bars-former-pm-from-leaving-the-country- idUSKBN1ID00W>

Mahathir Mohamad says he wants to 'restore the rule of law'. (2018, May 10). **ABC News**. Retrieved May 21, 2018 from <http://www.abc.net.au/news/2018-05-10/mahathir-mohamad-says-he-wants-to-restore-the-rule/9745936>

Malaysia GE: Malaysia's king denies Mahathir's appointment as PM was delayed. (2018, May 10). **THE STRAITS TIMES**. Retrieved May 21, 2018 from <https://www.straitstimes.com/asia/se-asia/Malaysia-ge-Malaysias-king-denies-mahathirs-appointment-as-pm-was-delayed>

Malaysia, Japan mark 30 years of "Look East Policy". (2012, March 15). **The Japan Times**. Retrieved May 17, 2018 from <https://www.japantimes.co.jp/news/2012/03/15/national/Malaysia-japan-mark-30-years-of-look-east-policy/#.Wv0LhOkh2U>

Mongolian president urges Mahathir to reopen 2006 model murder case. (2018, May 19). **THE STRAITS TIMES**. Retrieved May 21, 2018 from <https://www.straitstimes.com/asia/mongolian-president-urges-mahathir-to-reopen-2006-model-murder-case>

Petersen, H.E. (2018, February 4). **EC to invite observers to witness election process**. Retrieved May 21, 2018 from <https://www.thestar.com.my/news/nation/2018/02/04/ec-to-invite-observers-to-witness-election-process/#v8Z3Xt03CBcxG4oJ.99>

_____. (2018, May 16). **Malaysia: Anwar Ibrahim released from prison**. Retrieved May 17, 2018 from <https://www.theguardian.com/world/2018/may/16/Malaysia-anwar-ibrahim-released-from-prison>

PM Najib unveils Barisan Nasional manifesto ahead of general election. (2018, April 7). **CHANNEL NEWSASIA**. Retrieved May 17, 2018 from <https://www.channelnewsasia.com/news/asia/pm-najib-unveils-barisan-nasional-manifesto-ahead-of-general-10115192>

- Ram, S. (2018, May 7). **Here's A Look At The Voter Turnout of Every General Election Held In Malaysian History**. Retrieved June 13, 2018 from <http://says.com/my/news/here-s-a-look-at-the-voter-turnout-of-every-general-election-held-in-Malaysian-history>
- Ramesh, R. (2016, July 28). **1MDB: The inside story of the world's biggest financial scandal**. Retrieved June 6, 2018 from <https://www.theguardian.com/world/2016/july/28/1mdb-inside-story-world-biggest-financial-scandal-Malaysia>
- Reilly, M.O. (2018, May 7). **Key facts about Malaysia's election process**. Retrieved May 17, 2018 from <https://gulfnnews.com/news/asia/key-facts-about-Malaysia-s-election-process-1.2217524>
- Shukry, A. (2018, May 8). **The Bitter Feud at the Center of Malaysia's Election**. Retrieved May 21, 2018 from <https://www.bloomberg.com/news/articles/2018-05-07/the-bitter-feud-at-the-center-of-Malaysia-s-election>